

ПРЕДГОВОР

След 1989 г., в годините на преход към пазарна икономика, изключително нарасна значението на индустриалните отношения. Като учебна дисциплина те са се обособили отдавна в много европейски университети.

У нас това е сравнително нова дисциплина и нейното изучаването е свързано с възникването на индустриалните отношения, след приемането на конституционните и трудовите норми, каквито са: правото на стачка, правото на сдружаване на работниците и служителите и на работодателите, задължението за консултации по въпросите на трудовите и осигурителните отношения и жизненото равнище, колективните трудови договори, колективните трудови спорове и т.н.

Индустриалните отношения са неразделна част от съвременната общественоекономическа и политическа система. В условията на пазарна икономика те са носител на принципите на демократичност в икономическите и социалните отношения.

Индустриалните отношения не могат да съществуват без пазарна икономика, не е възможно да има политическа демокрация и пазарна икономика без наличието на ефективна и модерна система на индустриалните отношения.

Учебното помагало съдържа информация за значението и ролята на индустриалните отношения, както и систематизирани основни понятия.

В рамките на учебния курс студентите ще получат знания относно значението на индустриалните отношения, основните принципи и форми за водене на социален диалог.

Република България, като една от най-старите страни – членки на Международната организация на труда (МОТ), е ратифицирала 85 конвенции, като от базовите е ратифицирала 8 от 8, а от приоритетните – 3 от 4, през 2018 г. Народното събрание ратифицира Конвенция № 131 на Международната организация на труда за определяне на минималната работна заплата.

В настоящия курс систематично са разгледани въпросите за:

- ✓ историческото възникване и развитие на индустриалните отношения;
- ✓ значението и ролята на МОТ;
- ✓ страните в индустриалните отношения;
- ✓ формите и моделите на индустриални отношения;
- ✓ тристранното сътрудничество в България;
- ✓ колективните трудови преговори;
- ✓ колективните трудови договори;
- ✓ колективните трудови спорове.

Целта на курса по индустриални отношения е студентите да получат знания, за да могат да правят анализ на развитието, ролята и функциите на индустриалните отношения у нас и ролята на трипартитните и двупартитните преговори при разработването и реализирането на икономическата и социалната политика.

Запознаването с нормативната уредба, която се отнася до индустриалните отношения, е от изключително значение за правилното разбиране на материята.

Учебното помагало е предназначено както за студенти, изучаващи дисциплината "Индустриални отношения" в УНСС, така и за студенти от други висши учебни заведения, където се изучава тази дисциплина.

Учебното помагало е разработено на основата на учебника по индустриални отношения на проф. д.ик.н. Димитър Шопов.